

Mechelen / 05 12 2023

Helpt van Vlamingen weet niet of ze al dan niet op vervuilde grond woont

Meer dan de helft van de Vlamingen (54%) heeft geen idee of ze op mogelijk vervuilde bodem wonen of niet. Dat blijkt uit een recente bevraging van de OVAM die vandaag, op Wereldbodemdag van de Verenigde Naties, bekend gemaakt werd. In het onderzoek geven Vlamingen aan dat ze meer informatie wensen over hun bodem. Informatie over eigen grond kan men terugvinden op het bodemattest, via de Woningpas en via de website van De Grote Grondvraag. Uit het onderzoek blijkt daarenboven dat Vlamingen ook geïnteresseerd zijn in informatie over de kwaliteit van de bodem in hun buurt en de Vlaamse bodem in het algemeen. Het leeuwendeel van de Vlamingen (69%) geeft ook aan er geen probleem mee te hebben dat de informatie over de eigen bodem ook gedeeld zou worden met derden.

De bodem is ongekend terrein

De helft van de Vlamingen (49%) zegt nooit te hebben stilgestaan bij de bodemkwaliteit van hun woonplaats. Dat blijkt uit een bevraging bij 2.000 Vlamingen die de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) deed samen met onderzoeksbureau iVox. Hoewel de grote meerderheid van de Vlamingen aangeeft de bodem van hun woonplaats en in Vlaanderen belangrijk te vinden, is de kennis duidelijk beperkt. Nochtans kan de bodem een belangrijke rol spelen in de strijd tegen de klimaatopwarming.

“Het belang van bodem wordt onderschat”, aldus Jan Verheyen, woordvoerder van de OVAM. “De bodem is cruciaal voor een gezond klimaat. Een gezonde, levende bodem slaat koolstof op, buffert water en verkoelt de omgeving. De bodem speelt ook een belangrijke rol in onze voedselvoorziening en zuiver water. Net daarom zou iedereen zich moeten afvragen of de grond waarop hij leeft gezond is.”

1 op 2 wil informatie over de bodem in de buurt

Vlamingen geven aan dat ze onvoldoende informatie hebben over de kwaliteit van hun grond, en dat ze graag meer informatie zouden willen ontvangen over de bodemkwaliteit van hun woonplaats. De Vlaming verwacht meer informatie en transparantie over bodemkwaliteit.

De OVAM verzamelt veel bodemdata voor de aanpak van gekende, verontreinigde sites. Die bodemdata stelt de OVAM beschikbaar aan de eigenaars via het bodemattest en sinds 26 oktober ook met de Woningpas.

Sinds 2019 kan men al via de website www.degrotegrondvraag.be controleren of er bodeminformatie voor de grond beschikbaar is of niet. Eén op acht Vlamingen geeft aan die website te kennen en op zoek te zijn gegaan naar informatie. Uit het onderzoek blijkt dat Vlamingen ook geïnteresseerd zijn in informatie over de bodemkwaliteit in hun buurt en de Vlaamse bodem in het algemeen.

De OVAM heeft veel bodeminformatie beschikbaar door het onderzoek naar historische verontreiniging. Vlaanderen beschouwt momenteel 85.000 gronden als risicogrond. Deze gronden lopen een verhoogde kans op bodemvervuiling, maar zijn niet noodzakelijkerwijs allemaal verontreinigd. Tot nu toe zijn meer dan 50.000 van deze risicogronden onderzocht. In veel gevallen wordt geen bodemvervuiling vastgesteld. Bij twee derde van de onderzochte gronden zijn geen verdere acties vereist.

Bij de gronden die wel vervuild zijn, is bodemsanering noodzakelijk als er risico's bestaan voor mens en natuur. In Vlaanderen werden al 4.600 gronden gesaneerd en voor 2.500 andere gronden is het saneringsproces momenteel in uitvoering. Op basis van deze gegevens verwacht de OVAM dat uiteindelijk ongeveer 12.000 risicogronden zullen worden gesaneerd, in de meeste gevallen door de saneringsplichtige.

"We hechten veel belang aan transparantie en openbaarheid van milieu-informatie en kijken voortdurend hoe we die beschikbaar kunnen stellen", aldus Jan Verheyen, woordvoerder van de OVAM. "We delen de bodeminformatie die we hebben met burgers via het bodemattest, de Woningpas, het overzicht van de stortplaatsen en De Grote Grondvraag. Vlaanderen is hierin Europees koploper. Veel andere lidstaten van de Europese Unie en ook Europa zelf moeten nog starten en kijken naar het Vlaamse Bodemdecreet -waarvan de eerste versie al van 1995 dateert!- als voorbeeld."

Vlaming stelt online platform voor als oplossing

Uit het onderzoek blijkt bovendien dat 8 op de 10 Vlamingen graag de status van hun bodem wil opzoeken op een online portaal. Het merendeel wil dit ook kunnen opzoeken over de bodem in hun buurt en in heel Vlaanderen. Ze willen hierbij informatie vinden over bodemverontreiniging en -kwaliteit. Om dit mogelijk te maken heeft de grote meerderheid van de Vlamingen (69%) er geen bezwaar tegen dat de bodemstatus van hun woonplaats openbaar wordt gemaakt.

Voor meer informatie:

Jan Verheyen – Stationsstraat 110 2800 Mechelen

T 015 284 140 – G: 0479 89 07 46

woordvoerder@ovam.be